PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

ADRODDIAD CYDRADDOLDEB BLYNYDDOL

Cyfnod adrodd data:
Y flwyddyn academaidd
1 Awst 2016 - 31 Gorffennaf 2017

Cyhoeddwyd Ebrill 2018

RHAGAIR

Eleni, cafodd Prifysgol Bangor safon Aur yn Fframwaith Rhagoriaeth Addysgu (TEF) newydd Llywodraeth y Deyrnas Unedig. Bangor yw'r unig brifysgol yng Nghymru i gael y safon Aur. Mae'r llwyddiant hwnnw, ynghyd â'r ffaith bod yr Arolwg Cenedlaethol Myfyrwyr (NSS) unwaith eto wedi gosod Bangor yn wythfed ymhlith prifysgolion anarbenigol y Deyrnas Unedig, yn dangos ein hymrwymiad at ragoriaeth mewn addysgu a dysgu. Mae a wnelo'r llwyddiant hwn hefyd ag ymrwymiad Prifysgol Bangor i ddarparu amgylchedd cefnogol ac amlddiwylliannol, a'r ffaith ein bod yn hyrwyddo ehangu mynediad a chynhwysedd. Rydym hefyd yn hynod falch o fod wedi ennill gwobrau sy'n dathlu llwyddiant merched gan ennill Gwobr Cyflogwr y Flwyddyn yng ngwobrau Womenspire Chware Teg y llynedd, ac enillodd Emily Roberts, sy'n Weinyddwr Projectau ym Mharc Gwyddoniaeth Menai, sy'n eiddo i Brifysgol Bangor, Wobr Womenspire Chwarae Teg yn y categori Merched yn yr Economi Wledig.

Yr Athro Jerry Hunter
Dirprwy Is-ganghellor Cyfrwng Cymraeg ac Ymwneud â'r Gymuned

CYNNWYS

3 Trosolwg y Brifysgol - Staff

4 Digwyddiadau

5 Oedran

8 Anabledd

10 Hîl

13 Rhywedd/Rhyw

14 Crefydd a Chredo
Cyfeiriadedd Rhywiol
Ailbennu rhywedd

17 Beichiogrwydd a Mamolaeth
Hyfforddiant
Asesiadau Effaith ar Gydraddoldeb
Cwynion Ffurfiol a Gweithdrefnau Disgyblu

Mae'r holl ddata am Sefydliadau Addysg Uwch ledled y Deyrnas Unedig ac yng Nghymru a ddefnyddiwyd at ddibenion cymharu yn dod o adroddiad yr Uned Herio Cydraddoldeb *'Equality in Higher Education: Staff Statistical Report 2017'*

Gweler hefyd: Appendix 1 Atodiad 1 Cynnydd yn erbyn Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb 2016 - 2020 a Data Myfyrwyr.

TROSOLWG Y BRIFYSGOL - STAFF

Mae'r Brifysgol yn cyflogi 2113 o staff fel a ganlyn:

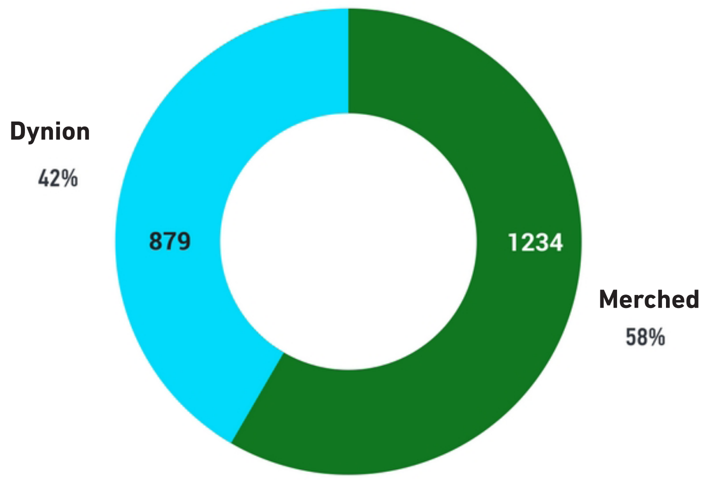

OEDRAN

(oedran cyfartalog ar 1 Awst 2016)

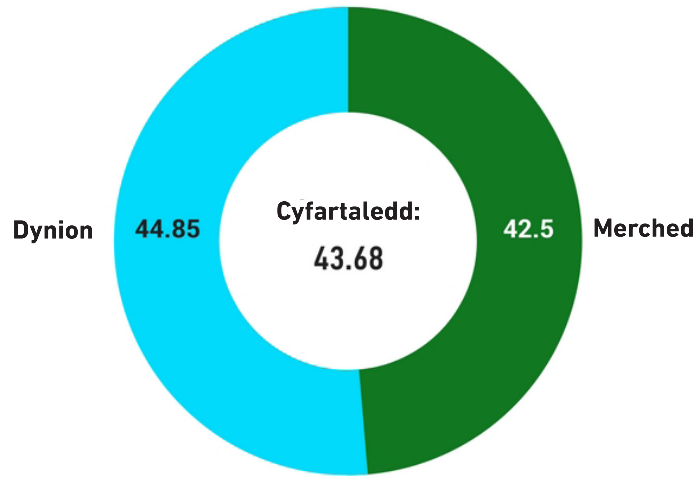

ANABLEDD

Mae 143 o staff wedi datgan bod ganddynt anabledd (6.77%)

Wedi datgan anabledd

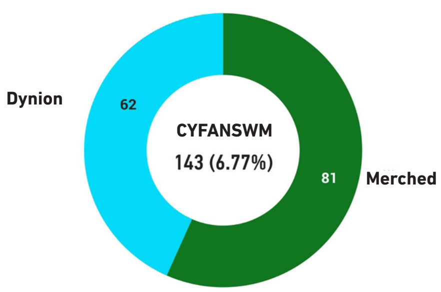

Dim anabledd hysbys

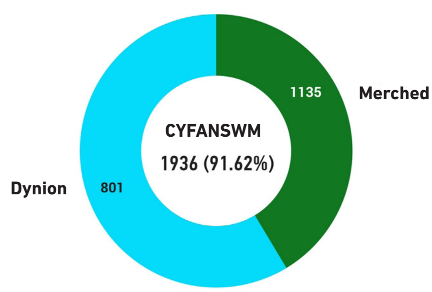

Ddim yn gwybod

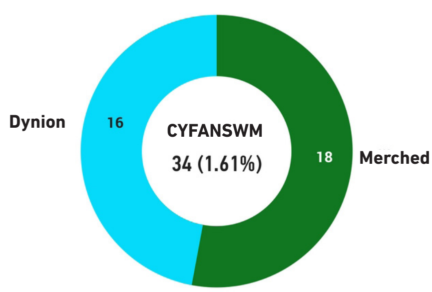

RHYWEDD/RHYW

Academaidd

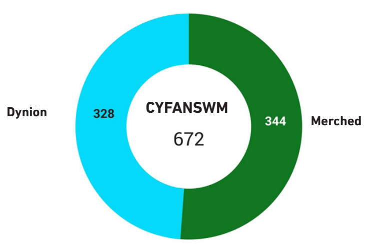

Proffesiynol

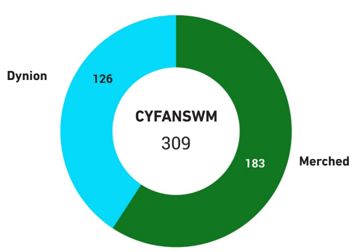

Ymchwil

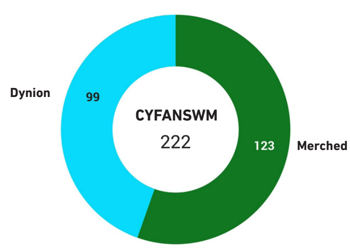

Cefnogi

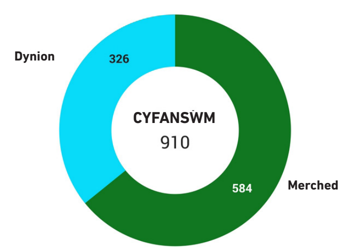

Mae Prifysgol Bangor wedi ennill y categori Cyflogwr y Flwyddyn 2016 (sector cyhoeddus) yng ngwobrau 'Womenspire' Chwarae Teg.

Derbyniodd Ysgol yr Amgylchedd, Adnoddau Naturiol a Daearyddiaeth Wobr Efydd Athena SWAN gan yr Uned Herio Cydraddoldeb mewn seremoni wobrwyo ym Mhrifysgol Lerpwl a chyflwynwyd y wobr i Ddirprwy Reolwr y Coleg, Carol Scott, gan Syr Paul Nurse, Cyfarwyddwr Sefydliad Francis Crick a Noddwr Athena Swan.

Enillodd Gweinyddwr Project M-SParc (Parc Gwyddoniaeth Menai sy'n eiddo i Brifysgol Bangor) Wobr Womenspire Chwarae Teg yn 2017. Enillodd Emily Roberts y categori Merched yn yr Economi Gwledig, sy'n codi ymwybyddiaeth am y rhwystrau y mae merched sy'n byw ac yn gweithio mewn ardaloedd gwledig yn eu hwynebu.

Hyrwyddwyr Myfyrwyr Rhyngwladol ac Aelodau Cymdeithas Myfyrwyr India Bangor a wahoddwyd i Ŵyl Diwali Genedlaethol Cymru yng Nghaerdydd gyda Phrif Weinidog Cymru, Carwyn Jones.

RHYWEDD O FEWN YR YSTODAU OEDRAN

	MERCHED	DYNION	CYFANSWM
16 - 24	4.50%	2.08%	6.58%
25 - 34	12.59%	7.52%	20.11%
35 - 44	15.14%	9.75%	24.89%
45 - 54	14.86%	12.12%	26.98%
55 - 64	9.89%	8.33%	18.22%
65+	1.42%	1.80%	3.22%

GRADDFA FESUL YSTOD OEDRAN

GRADDFA	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	CYFANSWM
Graddfa 1	73	30	27	32	36	5	203
Graddfa 2	6	9	12	24	19	2	72
Graddfa 3	20	8	3	14	10	4	59
Graddfa 4	12	43	37	33	26	4	155
Graddfa 5	8	35	46	48	24	3	164
Graddfa 6	14	84	67	60	47	14	286
Graddfa 7	6	167	137	92	56	7	465
Graddfa 8		40	119	109	91	7	366
Graddfa 9		8	59	88	38	7	200
Graddfa 10		1	6	13	11	1	32
Graddfa Athro 1			11	40	18	8	77
Graddfa Athro 2			2	15	8	3	28
Graddfa Athro 3				2	1	3	6
CYFANSWM	**139**	**425**	**526**	**570**	**385**	**68**	**2113**

STAFF RHAN AMSER O FEWN YR YSTODAU OEDRAN

	MERCHED	DYNION	CYFANSWM
16-24	9.61%	3.69%	13.30%
25-34	11.95%	4.68%	16.63%
35-44	16.87%	4.56%	21.43%
45-54	14.90%	5.30%	20.20%
55-64	13.92%	7.64%	21.55%
65+	3.45%	3.45%	6.90%

MATH O GONTRACT O FEWN YR YSTODAU OEDRAN

	CYFNOD PENODOL	PARHAOL	CYFANSWM
16-24	2.13%	4.45%	6.58%
25-34	9.61%	10.51%	20.11%
35-44	6.39%	18.50%	24.89%
45-54	4.40%	22.57%	26.98%
55-64	3.12%	15.10%	18.22%
65+	1.09%	2.13%	3.22%

GADAWYR YN ÔL OEDRAN A'U RHESWM DROS ADAEL

OEDRAN	DIWEDD CONTRACT CYFNOD PENODOL	ARALL (yn cynnwys dis-wyddo, afiechyd a rhesymau eraill)	YMDDISWYDDO	YMDDEOL (ac eithrio oherwydd afiechyd)	DISWYDDO GWIRFODDOL	CYFANSWM
16 - 24	39		49		1	89
25 - 34	88	3	37		9	137
35 - 44	49	2	26		8	85
45 - 44	1				1	2
45 - 54	22	3	16		5	46
55 - 64	25	11	14	14	34	98
65 +	9		5	1	13	28
CYFANSWM	**233**	**19**	**147**	**15**	**71**	**485**

Ystodau oedran

Mae dros hanner ein staff (51.87%) rhwng 35 a 54 oed.

Mae mwy o ferched na dynion ym mhob ystod oedran ac eithrio 65+ lle mae mwy o ddynion.

Gweithio'n rhan-amser

Mae cyfradd uwch o ferched yn gweithio'n rhan-amser o gymharu â dynion ym mhob ystod oedran ac eithrio 65+ lle mae nifer y dynion a'r menywod sy'n gweithio'n rhan amser yn union yr un fath â'i gilydd.

Yn yr ystod oedran 35 - 44 mae bron i bedair gwaith cymaint o ferched yn gweithio'n rhan amser o gymharu â dynion.

Gadawyr

Yr ystod oedran sydd â'r nifer fwyaf o adawyr yw 25 - 34, ac mae'r mwyafrif ohonynt yn gadael oherwydd diwedd contract tymor penodol.

OEDRAN

(oedran cyfartalog ar 1 Awst 2016)

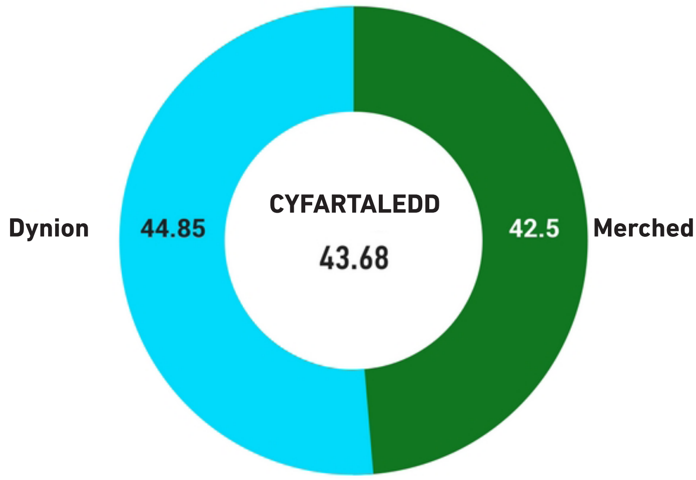

ANABLEDD

Mae 143 o staff wedi datgan bod ganddynt anabledd (6.77% o'r holl staff)

Wedi datgan anabledd

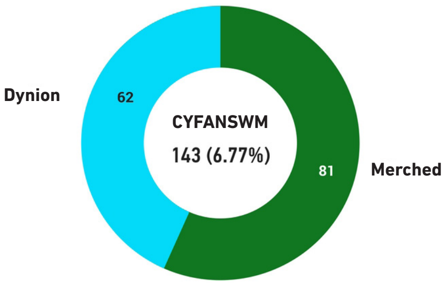

Dim anabledd hysbys

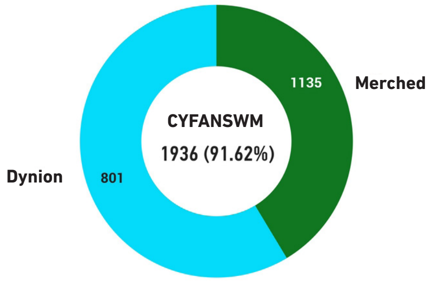

Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth

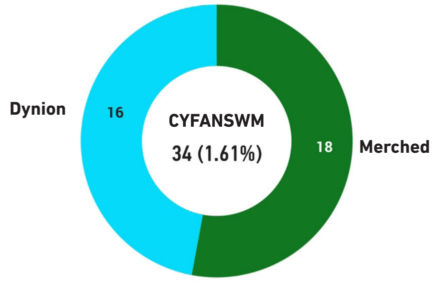

ANABLEDD YN ÔL YSTOD OEDRAN

	ANABL	GWRTHODWYD RHOI GWYBODAETH	DIM ANABLEDD HYSBYS	CYFANSWM
16-24	0.66%	0.00%	5.92%	6.58%
25-34	1.42%	0.14%	18.55%	20.11%
35-44	1.70%	0.33%	22.86%	24.89%
45-54	1.33%	0.62%	25.04%	26.98%
55-64	1.42%	0.43%	16.37%	18.22%
65+	0.24%	0.09%	2.89%	3.22%

ANABLEDD YN ÔL PATRWM GWEITHIO LLAWN AMSER NEU RAN AMSER

Wedi datgan anabledd

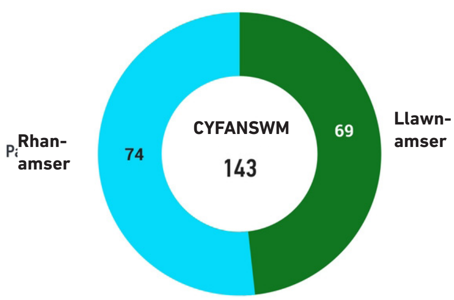

Dim anabledd hysbys

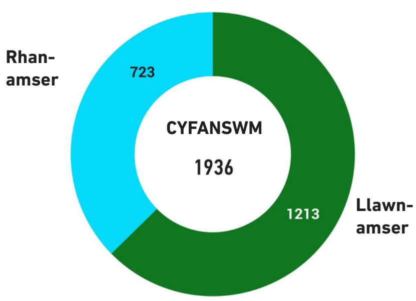

Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth

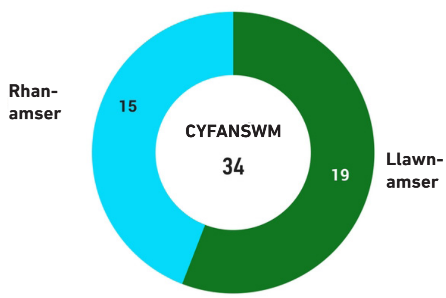

RECRIWTIO AC ANABLEDD

	PENODWYD	YN Y BROSES	GWRTHOD CYNNIG	GWRTHODWYD	AR Y RHESTR FER	YN Y BROSES O LUNIO RHESTR FER	TYNNU'N ÔL	CYFANSWM
Dim anabledd hysbys	110	18	4	832	167	5	16	1152
Wedi datgan anabledd	14	3	1	67	21			106
Ddim eisiau ateb	6		1	38	3		1	49
Anhysbys	19		3	210	29		1	262
CYFANSWM	**149**	**21**	**9**	**1147**	**220**	**5**	**18**	**1569**

- Mae 6.77% o staff Prifysgol Bangor wedi datgan bod ganddynt anabledd. Mae hyn yn cymharu â 4.6% o staff sy'n gweithio mewn sefydliadau addysg uwch ledled y DU a 5.2% yng Nghymru.
- O'r staff sydd wedi datgan bod ganddynt anabledd, mae 3.27% yn gweithio'n llawn amser a 3.5% yn gweithio'n rhan amser.
- Roedd 8% o'r 485 o staff a adawodd y Brifysgol wedi datgan anabledd.

HIL

Dadansoddiad o'r holl staff

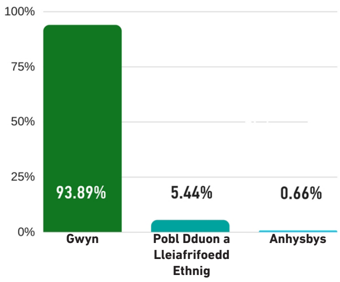

Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig

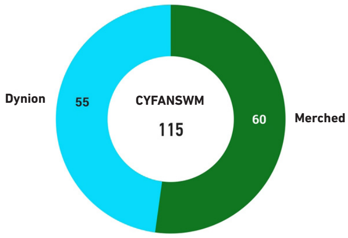

Gwyn

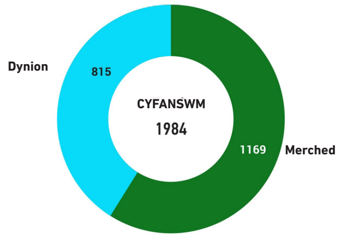

Anhysbys

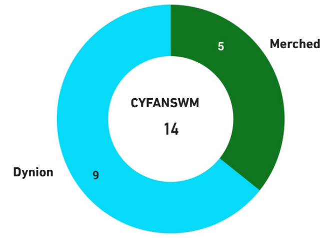

HIL FESUL GRADDFA

GRADDFA	POBL DDUON A LLEIAFRIFOEDD ETHNIG	GWRTHODWYD RHOI GWYBODAETH	GWYN	CYFANSWM
Graddfa 1	10	2	195	**207**
Graddfa 2	1	1	67	**69**
Graddfa 3	2		57	**59**
Graddfa 4	4		151	**155**
Graddfa 5	1		163	**164**
Graddfa 6	15	1	269	**285**
Graddfa 7	39	5	421	**465**
Graddfa 8	19	3	344	**366**
Graddfa 9	17	3	179	**199**
Graddfa 10			33	**33**
Graddfa Athro 1	6		71	**77**
Graddfa Athro 2	1		27	**28**
Graddfa Athro 3			6	**6**
CYFANSWM	**115**	**14**	**1984**	**2113**

HIL YN ÔL Y MATH O GONTRACT

	CYFNOD PENODOL	PARHAOL	CYFANSWM
Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig	3.41%	2.04%	**5.44%**
Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth	0.57%	0.09%	**0.66%**
Gwyn	57.60%	36.30%	**93.89%**

HIL YN ÔL LLAWN AMSER NEU RAN

	LLAWN AMSER	RHAN AMSER	CYFANSWM
Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig	3.41%	2.04%	**5.44%**
Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth	0.57%	0.09%	**0.66%**
Gwyn	57.60%	36.30%	**93.89%**
CYFANSWM	**61.57%**	**38.43%**	**100.00%**

CEISIADAU A CHANLYNIADAU RECRIWTIO YN ÔL HIL

	PENODWYD	YN Y BROSES	GWRTHOD CYNNIG	GWRTHODWYD	AR Y RHESTR FER	YN Y BROSES O LUNIO RHESTR FER	TYNNU'N ÔL	CYFANSWM
Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnigleiafrifoedd Ethnig	9	7	0	241	20	1	2	**280**
Gwyn	117	14	6	661	169	4	14	**986**
Anhysbys	19		3	210	29		1	**262**
Ddim eisiau ateb	3			35	2		1	**41**
CYFANSWM	**148**	**21**	**9**	**1147**	**220**	**5**	**18**	**1569**

GADAWYR YN ÔL HIL

	DIWEDD CONTRACT CYFNOD PENODOL	ARALL (YN CYNNWYS DISWYDDO, AFIECHYD A RHESYMAU ERAILL)	YMDDISWYDDO	YMDDEOL (AC EITHRIO AFIECHYD)	DISWYDDO GWIRFODDOL	CYFANSWM
Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig leiafrifoedd Ethnig	31		6		2	39
Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth	3					3
Gwyn	199	19	141	15	69	443
CYFANSWM	**233**	**19**	**147**	**15**	**71**	**485**

PROFFIL STAFF YN ÔL GRŴP CENEDLIGRWYDD

Y Deyrnas Unedig

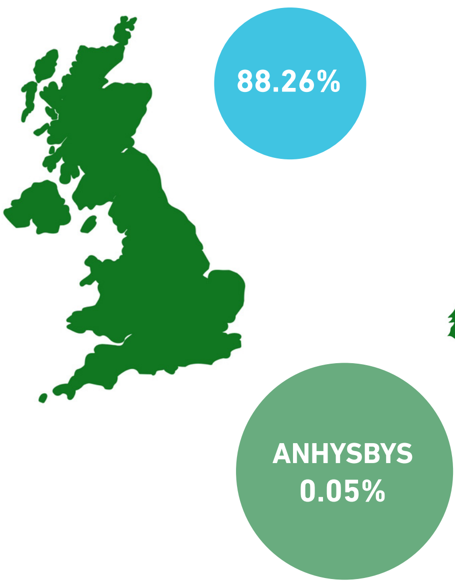

Undeb Ewropeaidd

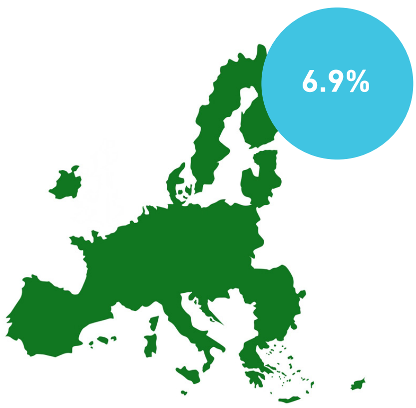

Gweddill y Byd

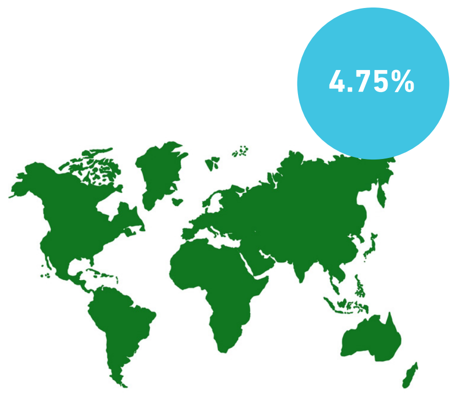

- Mae 5.44% o'r staff yn ystyried eu bod yn Bobl Dduon ac o Leiafrifoedd Ethnig sy'n cymharu ag 8.9% o staff mewn Sefydliadau Addysg Uwch ar draws y Deyrnas Unedig a 3.8% yng Nghymru.
- Mae nifer yr aelodau staff o'r Undeb Ewropeaidd wedi gostwng o 7.58% yn ystod y flwyddyn adrodd flaenorol i 6.9% yn y flwyddyn adrodd hon.

RHYW/RHYWEDD

Mae'r Brifysgol yn cyflogi 2113 o staff fel a ganlyn:

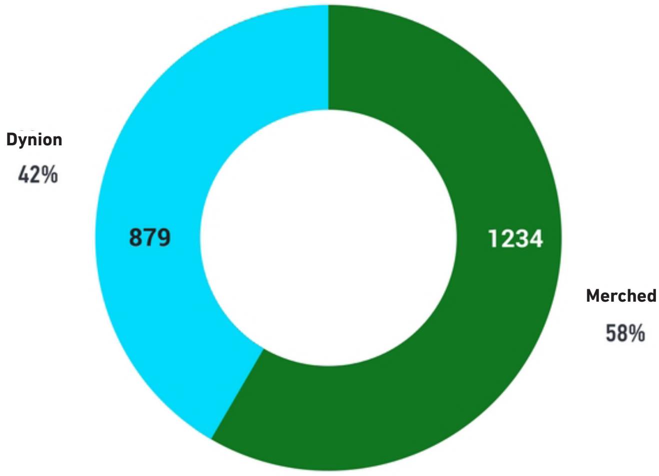

RHYWEDD YN ÔL GRADDFA

GRADD	MERCHED	DYNION	CYFANSWM
Gradd 1	142	61	203
Gradd 2	25	47	72
Gradd 3	31	28	59
Gradd 4	105	50	155
Gradd 5	117	47	164
Gradd 6	188	97	285
Gradd 7	311	154	465
Gradd 8	190	176	366
Gradd 9	80	120	200
Gradd 10	15	18	33
Graddfa Athro 1	24	53	77
Graddfa Athro 2	5	23	28
Graddfa Athro 3	1	5	6
CYFANSWM	**1234**	**879**	**2113**

RHYWEDD YN ÔL LLAWN AMSER NEU RAN AMSER

	LLAWN AMSER	RHAN AMSER	CYFANSWM
Merched	31.24%	27.17%	58.40%
Dynion	30.34%	11.26%	41.60%
CYFANSWM	**61.57%**	**38.43%**	

RHYWEDD YN ÔL PARHAOL NEU GYFNOD PENODOL

	CYFNOD PENODOL	PARHAOL	CYFANSWM
Merched	17.08%	41.32%	58.40%
Dynion	9.65%	31.95%	41.60%
CYFANSWM	**26.74%**	**73.26%**	

RHYWEDD YN ÔL Y MATH O SWYDD

	ACADEMAIDD	PROFFESIYNOL	YMCHWIL	CEFNOGI	ERAILL	CYFANSWM
Merched	16.23%	8.66%	5.82%	27.64%	0.05%	58.40%
Dynion	15.43%	5.96%	4.69%	15.43%	0.09%	41.60%
CYFANSWM	**31.66%**	**14.62%**	**10.51%**	**43.07%**	**0.14%**	

GWEITHWYR A ADAWODD Y BRIFYSGOL YN ÔL RHYWEDD A RHESWM DROS ADAEL

RHESWM DROS ADAEL	MERCHED	DYNION	CYFANSWM
Diwedd contract cyfnod penodol	125	108	233
Arall (yn cynnwys diswyddo ac afiechyd)	5	5	10
Rheswm arall dros golli gwaith	8	1	9
Ymddiswyddo	100	47	147
Ymddeol (ac eithrio afiechyd)	7	8	15
Diswyddo gwirfoddol	40	31	71
CYFANSWM	**285**	**200**	**485**

CANLYNIADAU RECRIWTIO YN ÔL RHYWEDD

RHYWEDD	PENODWYD	YN Y BROSES	GWRTHOD CYNNIG	GWRTHODWYD	AR Y RHESTR FER	YN Y BROSES O LUNIO RHESTR FER	TYNNU'N ÔL	CYFANSWM
Merched	87	14	5	432	107	1	8	654
Dynion	56	7	4	695	109	4	9	884
Ddim eisiau ateb	2			19	4		1	26
Anhysbys	4			1				5
CYFANSWM	**149**	**21**	**9**	**1147**	**220**	**5**	**18**	**1569**

DYRCHAFIAD YN ÔL RHYWEDD

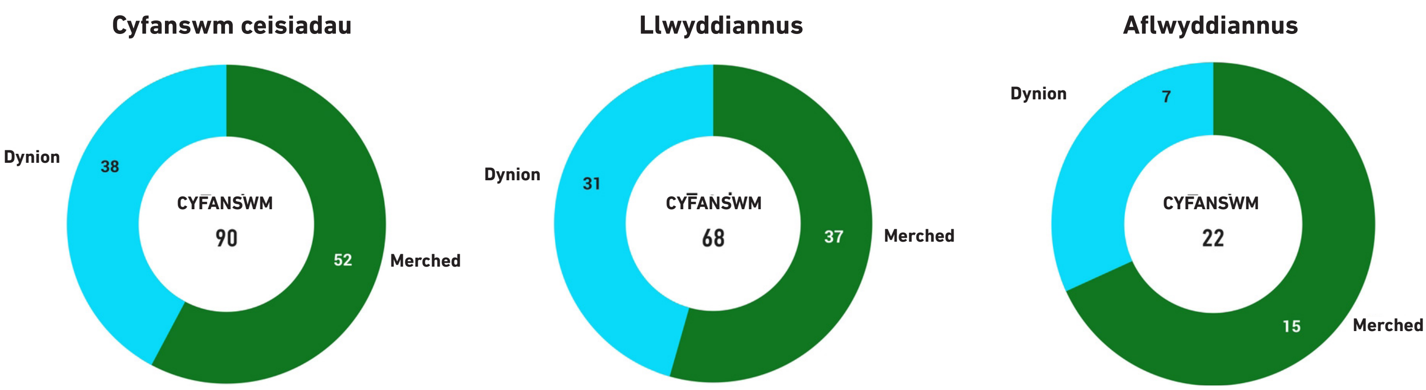

- Cyfanswm y ganran o staff benywaidd yw 58.4% sy'n uwch na ffigur y Deyrnas Unedig sef 54.1% a ffigwr Cymru sef 55%

- 30 o'r Athrawon sy'n ferched o gymharu ag 81 o Athrawon sy'n ddynion.

- Mae'r nifer fwyaf o ferched ar raddfeydd 7 ac 8 ond mae nifer y dynion yn uwch o raddfa 9 i fyny.

- Ar raddfa 10, sef swyddi proffesiynol yn bennaf (yn hytrach na swyddi academaidd, mae nifer y merched a'r dynion yn debyg (0.71% a 0.85% yn y drefn honno).

- Cyflogir mwyafrif y merched yn y Brifysgol mewn swyddi cefnogi yn unig (27.64%). Mae'r nifer fwyaf o ddynion yn ôl y math o swydd wedi eu dosbarthu'n gyfartal rhwng swyddi academaidd a swyddi cefnogi (15.43% ym mhob un).

BWLCH CYFLOG RHWNG Y RHYWIAU

Nid yw'r gofynion o ran adrodd am y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau'n berthnasol i Awdurdodau Cyhoeddus yng Nghymru, ond mae ymarfer ffug (yn seiliedig ar yr egwyddorion cyffredinol) i nodi materion dosbarthu posibl ar draws ein strwythur tâl yn cael ei gynnal. Yn ogystal â gwneud dadansoddiad ar lefel uchaf y sefydliad, bydd y data'n cael ei ddadansoddi yn ôl Categorïau Staff sef Academaidd ac Ymchwil, Rheolaethol a Phroffesiynol, Technegol, Gweinyddol a Chlerigol a Gweithwyr Llaw.

CREFYDD A CHREDO

Unrhyw grefydd neu gredo arall	1.23%
Bwdhydd	0.71%
Cristion	35.97%
Hindŵ	0.28%
Iddew	0.14%
Mwslim	0.80%
Dim crefydd	38.38%
Ysbrydol	1.56%
Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth	20.92%

Mae cysylltiad rhwng Tîm y Gaplaniaeth â'r Gwasanaethau Myfyrwyr, ac maent yn gweithio gyda'i gilydd i gynnig gofal bugeiliol aml ffydd a chymorth i fyfyrwyr a staff y Brifysgol. Gan berthyn i draddodiadau ffydd gwahanol, mae'r tîm yn cwrdd yn rheolaidd i sicrhau dull cydlynol o ymdrin â materion ffydd mewn modd sy'n parchu'r gwahanol gredoau a thraddodiadau sydd gennym.

CYFEIRIADEDD RHYWIOL

Deurywiol	0.85%
Dyn hoyw	1.09%
Merch hoyw/lesbiad	0.76%
Heterorywiol	72.69%
Arall	0.52%
Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth	24.09%

Cyfeiriadedd rhywiol yw'r nodwedd sydd â'r ffigwr uchaf o ran 'Gwrthodwyd rhoi gwybodaeth' sy'n awgrymu bod angen gwneud rhywfaint o waith yn esbonio pam bod y data'n werthfawr, sut mae'r data'n cael ei chadw a phwy sydd â mynediad ato.

AILBENNU RHYWEDD

Gan fod cyfraddau datgelu yn isel penderfynwyd peidio ag adrodd niferoedd penodol.

Mae gwaith wedi dechrau ar baratoi polisi ac arweiniad er mwyn cefnogi staff a myfyrwyr trawsryweddol ar y campws.

Opsiynol yw'r gofyn ar i Sefydliadau Addysg Uwch ddychwelyd data sy'n ymwneud â Chrefydd a Chredo, Cyfeiriadedd Rhywiol ac Ailbennu Rhywedd. Ar hyn o bryd dim ond cyfraddau casglu a monitro mae'r Uned Herio Cydraddoldeb yn eu hadrodd. Gan mai mater gwirfoddol yw dychwelyd y data hwn ar hyn o bryd nid oes darlun demograffig cenedlaethol ar gael o boblogaeth staff Addysg Uwch y gellir ei ddefnyddio i gymharu'r nodweddion hyn.

BEICHIOGRWYDD A MAMOLAETH - ABSENOLDEB TEULUOL

Cymerodd 43 o ferched absenoldeb mamolaeth yn ystod y cyfnod adrodd:
Cymerodd 1 person absenoldeb mabwysiadu
Cymerodd 1 person absenoldeb rhiant a rennir
Cymerodd 10 aelod o staff absenoldeb tadolaeth
Cymerodd 4 aelod o staff absenoldeb rhiant di-dâl

HYFFORDDIANT

Trefnwyd 110 o gyrsiau ar gyfer staff gan y Tîm Datblygu Staff.

Cyfanswm y bobl a fynychodd y cyrsiau oedd 2658 (efallai y bydd rhai aelodau o staff wedi mynychu mwy nag un cwrs).

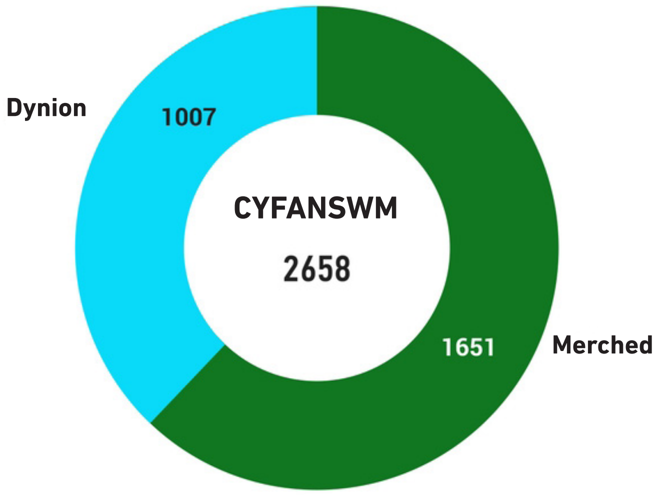

ASESIADAU EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

Diwygiwyd y ffurflen Asesu Effaith ar Gydraddoldeb a'r canllawiau cysylltiedig yn ystod y cyfnod adrodd, gan symud o ddull o adrodd yn ôl pob nodwedd ar ei phen ei hun i ystyried yr holl nodweddion yn erbyn Dyletswyddau Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

Cynhaliwyd sesiynau briffio i staff uwch a bydd y weithdrefn a'r canllawiau diwygiedig yn cael eu cyhoeddi ar ein gwefan a bydd hyfforddiant yn cael ei ddarparu i'r staff.

Hyd yma mae'r holl gynigion a'r holl bolisïau sy'n ymwneud ag ailstrwythuro'r Brifysgol wedi cael eu hasesu a'u rhannu gyda'r Undebau Llafur.

CWYNION FFURFIOL A GWEITHDREFNAU DISGYBLU

O blith y 5 achos disgyblu ffurfiol, roedd a wnelo 4 â dynion ac roedd a wnelo un â merch.

Roedd un yng nghategori Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig. Roedd un cwyn ffurfiol.

Doedd dim un o'r achosion uchod yn ymwneud â nodwedd warchodedig.